

EĞİTİM FAKÜLTELERİNİN VİZYON ve MİSYONLARINA KARŞILAŞTIRMALI BİR BAKIŞ*

Nazife KARADAĞ**

Servet ÖZDEMİR***

Öz

Bu araştırmanın amacı eğitim fakültelerinin vizyon ve misyon ifadeleri ile öğretim elemanlarının eğitim fakültelerinin vizyon ve misyonlarına ilişkin görüşlerinin karşılaştırılmasıdır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada iki tür çalışma grubu belirlenmiştir. İlk çalışma grubunu amaç, vizyon ve misyon ifadeleri incelenecek eğitim fakülteleri oluşturmaktadır. Bu eğitim fakültelerinin belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden tabakalı örnekleme ve ölçüt örnekleme yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Araştırmanın ikinci bölümünde ise çalışma grubunu araştırma kapsamında ele alınan eğitim fakültelerinde görevli öğretim elemanları oluşturmaktadır. Öğretim elemanlarının belirlenmesi aşamasında ise kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada öncelikle, eğitim fakültelerinin stratejik planlarında yer alan vizyon ve misyon ifadelerine doküman incelemesi yöntemi ile ulaşılmıştır. Öğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin vizyon ve misyonlarına ilişkin görüşlerine ulaşılması amacıyla ise araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan, standartlaştırılmış açık uçlu sorulardan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda eğitim fakültelerinin vizyon ifadeleri ile öğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin vizyonlarına ilişkin görüşleri karşılaştırıldığında “Öğretmen

* Bu çalışma 15-16 Mayıs 2014 tarihinde Hacettepe Üniversitesi Tarafından Düzenlenen Öğretmen Yetiştirme Politika ve Sorunları Uluslar Arası Sempozyumu’nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Yrd.Doç.Dr. Adiyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi, nzfkrdg@hotmail.com

*** Prof.Dr. Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi,
servetozdemir1996@gmail.com

Eğitiminde Öncü Bir Fakülte Olmak” ortak temasının oluşturduğu; Eğitim fakültelerinin misyon ifadeleri ile öğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin misyonlarına ilişkin görüşleri karşılaştırıldığında ise “Öğretmen Adaylarına Kazandırılmak İstenen Özellikler” temasının her iki grup için ortak tema olarak oluşturduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim fakültesi, vizyon, misyon.

A COMPARATIVE VIEW AT THE FACULTY OF EDUCATION VISION AND MISSION

Abstract

The aim of this research is to compare the visions and missions of the education faculties and views of the instructors employed at education faculties about the vision and mission of the education faculties. Qualitative technics were used in this study. In the research, two types of sampling groups were determined. First sample consists of the education faculties of which the objectives, vision and mission statements will be investigated. In determining the education faculties stratified sampling and criterion methods of purposeful sampling were used together. For the second part of the research, sampling group consisted of the instructors employed at the faculties determined for the prior part. While determining the sample instructors, accessibility sampling method was applied. Through documentation method, vision and mission statements of education faculties declared in their strategic plans were acquired. For the views of the instructors about the vision and mission of the education faculties, a structured interview form was used. Content analysis method was applied in analyses of both data groups. Vision statements of education faculties, when compared with instructors’ views about visions of education faculties, “being the leading faculty at in teacher training” theme seems to be common. Mission statements of education faculties, when compared with instructors’ views about missions of education faculties, “Qualifications the teacher candidates ought to acquire” theme seems to be common for both groups, and similar statements are coincided for the subthemes of “academic efficacy” and “Individual efficacy”.

Keywords: Education faculty, vision, mission.

1. GİRİŐ

Yeni iç bakış açılarına göre rekabet avantajı oluşturmak için örgütlerin ana hedefleri sosyal değer oluşturma dır. Vizyon ve misyon, örgütleri diğer örgütlerden ayıran yönlerini yansıtan çerçevelerdir. Vizyon, rgtler için belirsiz olan geleceğin projeksiyonu olarak tanımlanmaktadır (Bratianu ve Balenescu, 2008:20). Clyton'a (1997: 54) göre vizyon ifadelerinin örgütler için, güçlendirme, örgütsel süreçleri anlamlandırma, karar alma sürecinde özerklik, somut bir yapı kazandırma, çok yönlü bir yapıya ulaştırma, paylaşılan değerler oluşturma olmak üzere altı önemli görevi vardır. Vizyon ifadeleri örgütlerde bireylerin benzer gelecek resimleri çizmelerini sağlamaktadır. Böylelikle vizyon ifadeleri, tüm çalışanların bireysel bilgi, zeka ve değerlerini bir araya getirerek örgütlerin entelektüel sermayesinin artırılmasında itici bir g olurlar (Bratianu ve Balenescu, 2008: 21). Vizyon ifadeleri örgütlerde performansı arttırır, değişimi teşvik eder, stratejik plan için temel oluşturur, örgütsel paydaşları motive eder ve karar verme sürecini kolaylaştırır (Lipton, 1996: 84-85).

Temel rgtsel amaçların tanımlanmasına olanak veren misyon ise, örgütlerde stratejik planlamanın ilk adımı olarak görülmektedir (Powers, 2012: 281; Schemerhorn, 2006). Örgütlerde misyon ifadelerinin üç temel görevi olduğu bilinmektedir. Öncelikle rgtsel kararların alınmasında ve örgütsel davranışların belirlenmesinde bir şemsiye işlevi görmektedir. İkinci olarak paydaşları motive eden bir araç olduğu bilinmektedir. Son olarak ise örgütsel iletişimin bir aracı olarak görülmektedir (Powers, 2012: 281). Misyon ifadeleri örgütlerin felsefesini, kimliklerini, başlıca ürün ve hizmetlerini, müşterileri ve piyasalarını, coğrafi odaklarını, paydaşlara karşı yükümlülüklerini ve paydaşlara olan bağlılıklarını içermektedir (Hitt, Black, Stewart, Porter, Lyman, 2012).

Yapılan araştırmalar, eğitim kurumlarında vizyon ve misyon ifadelerinin gerçekçi biçimde hazırlanmış olmasının eğitim ğretim sürecinde başarıya

ulaştıracağını göstermektedir (Çelik, 1995; Yeung, 2011; Zmuda, 2007). Bu açıdan bakıldığında eğitim fakültelerinin, vizyon ve misyonlarının gerçekçi bir biçimde oluşturulmuş olması ve bunların paydaşlar tarafından benimsenmiş olmasının öğretmen yetiştirme sürecinde niteliği artıracakı düşünülmektedir. Ayrıca araştırmanın, eğitim fakültelerinin vizyon ve misyonları ile eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin vizyon ve misyonlarına ilişkin görüşlerini ortaya koyması açısından eğitim fakültelerinde gerçekleştirilecek olan değişim ve gelişim faaliyetlerine katkı sağlayacakı düşünülmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, eğitim fakültelerinin vizyon ve misyonları ile eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin vizyon ve misyonlarına ilişkin görüşlerini karşılaştırmaktır. Bu amaçla şu sorulara yanıt aranmıştır:

- Eğitim fakültelerinin vizyonları hangi tema ve kodlar altında ele alınabilir?
- Eğitim fakültelerinin misyonları hangi tema ve kodlar altında ele alınabilir?
- Eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin vizyonlarına ilişkin görüşleri nelerdir?
- Eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin misyonlarına ilişkin görüşleri nelerdir?
- Eğitim fakültelerinin vizyon ve misyonları ile öğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin vizyon ve misyonlarına ilişkin görüşleri birbiri ile uyumlu mudur?

2. YÖNTEM

Nitel araştırma yöntemleri çerçevesinde yapılandırılan bu araştırma, tarama modelinde betimsel olarak tasarlanmıştır.

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmada iki tür çalışma grubu belirlenmiştir. İlk çalışma grubunu amaç, vizyon ve misyon ifadeleri incelenen eğitim fakülteleri oluşturmaktadır. Bu eğitim fakültelerinin belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden tabakalı örnekleme ve ölçüt örnekleme yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Öncelikle tabakalı örnekleme yöntemi ile Türkiye'nin her coğrafi bölgesinden bir eğitim fakültesinin araştırma kapsamına alınmasına karar verilmiştir. Daha sonra "içinde bulunduğu bölge içerisinde ilk kurulan eğitim fakültesi olma" lçt çerçevesinde yedi eğitim fakültesi araştırmaya dâhil edilmiştir. Tablo 1'de araştırmaya dâhil edilen eğitim fakültelerine ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo 1. Çalışma Grubunda Yer Alan Eğitim Fakültelerine İlişkin Bilgiler

Coğrafi Bölge/şehir	niversite/Eğitim Fakültesi	Kuruluş Tarihi
Akdeniz Bölgesi/Burdur	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi E.F.	1965
Doğu Anadolu Bölgesi/Erzurum	Atatürk Üniversitesi/Kazım Karabekir E.F.	1961
Ege Bölgesi/İzmir	Dokuz Eylül Üniversitesi/Buca E.F.	1952
Güneydoğu Anadolu Bölgesi/Diyarbakır	Dicle Üniversitesi/Ziya Gökalp E.F.	1962
İç Anadolu Bölgesi/Ankara	Gazi Üniversitesi/Gazi Eğitim Fakültesi	1926
Marmara Bölgesi/İstanbul	Marmara Üniversitesi/Atatürk Eğitim Fakültesi	1848
Karadeniz Bölgesi/Bolu	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi/Eğitim Fakültesi	1948

Araştırmanın ikinci bölümünde ise çalışma grubunu araştırma kapsamında ele alınan eğitim fakültelerinde görevli öğretim elemanları oluşturmaktadır. Öğretim elemanlarının belirlenmesi aşamasında ise kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Eğitim fakültelerinin tüm bölümlerinde (Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi, Eğitim Bilimleri, Güzel Sanatlar, İlköğretim, Orta Öğretim Fen ve Matematik Alanlar Eğitimi, Orta Öğretim Sosyal Alanlar Eğitimi, Özel Eğitim, Türkçe Eğitimi ve Yabancı Dil) görevli bir doçent, bir yardımcı doçent ve bir araştırma görevlisinin araştırmaya dâhil edilmesine dikkat edilerek 186 öğretim elemanına ulaşılması hedeflenmiştir. E-posta yolu ile kendisine ulaşılan ve geri dönüt veren 78 öğretim elemanı ise araştırmanın ikinci çalışma grubunu oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının 37'si kadın, 41'i erkek, 12'si Doçent, 25'i Yardımcı Doçent, 41'i ise Araştırma Görevlisidir.

2.2. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırma verileri iki ayrı şekilde toplanmıştır. Öncelikle doküman incelemesi yöntemi ile eğitim fakültelerinin web sitelerinde yer alan amaç, vizyon ve misyonlarına ulaşılmıştır. Öğretim elemanlarının eğitim fakültelerinin amaç, vizyon ve misyonlarının neler olması gerektiğine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla ise araştırmacılar tarafından geliştirilen ve katılımcılara e-posta yolu ile ulaştırılan standartlaştırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Standartlaştırılmış görüşme formu katılımcılara ait “kişisel bilgiler” ve “sorular” olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Görüşme formunda yer alan sorular ise şunlardır:

- Eğitim fakültelerinin vizyonlarına ilişkin görüşleriniz nelerdir?
- Eğitim fakültelerinin misyonlarına ilişkin görüşleriniz nelerdir?

Verilerin analizi aşamasında içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi yapılırken eğitim fakültelerinin vizyon, misyon ve amaçları ile öğretim

elemanlarının, eğitim fakültelerinin vizyon, misyon ve amaçlarına ilişkin görüşlerine ilişkin temalar oluşturularak bu temalar altında ele alınan kodlar belirlenmiştir.

Araştırmanın i geçerliğini sağlamak amacı ile uzman görüşü alınması yoluna gidilmiştir. Bu aşamada öncelikle eğitim fakültelerinin vizyon ve misyon ifadeleri ve bu ifadelerin analizi sonucunda ulaşılan kodlamalar uzman görüşüne sunulmuştur. Daha sonra ğretim elemanlarının vizyon ve misyon ifadelerine ilişkin görüşlerini almak amacı ile hazırlanmış olan görüşme soruları, ğretim elemanlarının bu sorulara verdiği yanıtlar doğrultusunda elde edilen ham veriler ve veri analizi sonucunda yapılan kodlamalar ayrıca bir uzmana sunulmuştur. Dış geçerliğin sağlanması aşamasında ise veri toplama ve analizi sürecinin ayrıntılı bir biçimde aktarılmasına zen gösterilmiş ve vizyon ve misyon ifadeleri analiz edilecek eğitim fakültelerinin belirlenmesi aşamasında amaçlı örnekleme yönteminin kullanılmasına dikkat edilmiştir.

Araştırmanın güvenirliğinin sağlanması aşamasında yine uzman görüşünden faydalanılmıştır. Bu süreçte, hem eğitim fakültelerinin vizyon ve misyon ifadeleri, bu ifadelerin analizi ile elde edilen kodlamalar ve bu kodlamalara dayalı ortaya çıkan sonuçlar hem de ğretim elemanlarının vizyon ve misyon ifadeleri, bu ifadelerin analizi ile elde edilen kodlamalar ve bu kodlamalara dayalı ortaya çıkan sonuçlar için ayrı ayrı tutarlılık incelemesi yapılmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Eğitim Fakültelerinin Vizyonlarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Eğitim fakültelerinin “vizyon” ifadelerinin analizi sonucunda “ğretmen Yetiştirmede nc Bir Fakülte Olmak”, “Bilimsel Faaliyetlerin Geliştirilmesi Konusunda nc Bir Fakülte Olmak”, “Toplumsal Kalkınmanın Sağlanmasında

Öncü Bir Eğitim Fakültesi Olmak” temalarının oluştuğu görülmektedir. Tablo 2, 3 ve 4’te bu temalara ait kodlar gösterilmektedir.

Tablo 2’de görüldüğü gibi eğitim fakültelerinin vizyonlarına dayalı olarak geliştirilen ilk tema “Öğretmen Yetiştirmede Öncü Bir Fakülte Olmak” başlığı altında ele alınmıştır. Bu temaya ait kodlar incelendiğinde öğretmen yetiştirme sürecinde ulusal ve uluslararası düzeyde önde gelen fakültelerden biri olmak ve öğretmen adaylarına üst düzey meslek bilgisi ve becerisi kazandıracak eğitim ortamları sunmak suretiyle onları günümüz öğretmenlerinin sahip olması gereken becerilerle donatma sürecini işaret eden kodların ön plana çıktığı görülmektedir.

Tablo 2. “Öğretmen Yetiştirmede Öncü Bir Fakülte Olmak” Temasına Ait Kodlar

Öğretmen Yetiştirmede Öncü Bir Fakülte Olmak	
Üstün nitelikli öğretmenler yetiştirmek	Ulusal ve uluslararası düzeydeki
Öğretmen yetiştirme sürecinde tercih edilen bir fakülte olmak	eğitim sorunlarına eğilmek
MEB Öğretmen Yeterliklerini kazandıracak eğitim hizmeti sunmak	Değişim ve dönüşüm öncüsü olmak
İlk sıralarda tercih edilen bir fakülte olmak	Yeniliklere ve değişime açık olmak
Sürekli gelişim felsefesini benimsemek	Eğitim alanında ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliğine açık olmak
Çağdaş ortamlarda eğitim-öğretim hizmeti sunmak	Yeni eğitim teknolojilerini izlemek
Eğitim politikalarının belirlenmesi sürecine katılmak	Yeni eğitim teknolojilerinin geliştirilmesine öncülük yapmak
	Uluslararası düzeyde eğitim vermek

Tablo 3. “Bilimsel Faaliyetlerin Geliştirilmesi Konusunda nc Bir Fakülte Olmak” Temasına Ait Kodlar

Bilimsel/Akademik Faaliyetlerin Geliştirilmesi Konusunda nc Bir Fakülte Olmak
Teorik ve uygulamalı bilimsel çalışmalara ev sahipliği yapmak
Araştırma geliştirme faaliyetleri alanında ulusal ve uluslararası düzeyde öncü olmak
Üstün nitelikli akademisyenler yetiştirmek
Alanında uzman yetiştirmek
Nitelikli lisansüstü eğitim hizmeti sunmak
Öğretim elemanlarının, yesi olmaktan onur duydukları bir fakülte olmak

Tablo 3’te görüldüğü gibi eğitim fakültelerinin vizyonlarına dayalı olarak geliştirilen ikinci tema “Bilimsel/Akademik Faaliyetlerin Geliştirilmesi Konusunda nc Bir Fakülte Olmak” başlığı altında ele alınmıştır. Bu temaya ait kodlar incelendiğinde eğitim fakültelerinde gerçekleştirilen teorik ve uygulamaya dayalı bilimsel araştırmalara odaklanmak ve bilim adamı/akademisyen yetiştirmek sürecinden hareketle bilimsel ve akademik yönlerine vurgu yapıldığı görülmektedir.

Tablo 4. “Toplumsal Kalkınmanın Sağlanması nc Bir Fakülte Olmak” Temasına Ait Kodlar

Toplumsal Kalkınmanın Sağlanması nc Bir Fakülte Olmak	
lke ve bölge kalkınmasına katkı sağlamak	Toplum-fakülte işbirliğini güçlendirmek
Kültürel ve etik değerlere sahip çıkmak	Bilimsel araştırma sonuçlarının toplum yararına
Bilimsel, sanatsal ve kültürel etkinliklerde uluslararası standartları yakalamak	dönüştürülmesini sağlamak
Toplumsal dönüşüm sürecine liderlik etmek	Yetişkin eğitimi sürecinde aktif olarak rol almak
Bilim ve teknolojiyi toplum yararına dönüştürmek	

Tablo 4’te görüldüğü gibi eğitim fakültelerinin vizyonlarına dayalı olarak geliştirilen son tema “Toplumsal Kalkınmanın Sağlanması nc Bir Fakülte Olmak” başlığı altında ele alınmıştır. Bu temaya ait kodlar incelendiğinde ise kültürel ve etik değerlerin korunması ve geliştirilmesi, bilimsel araştırma sonuçlarının toplum yararına uygulamaya aktarılması ve yetişkin eğitimine

önem verilmesi gibi toplumsal kalkınmaya katkı sağlayacak bir vizyona odaklanıldığı görülmektedir.

3.2. Öğretim Elemanlarının, Eğitim Fakültelerinin Vizyonlarına Ait Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Öğretim elemanlarının eğitim fakültelerinin vizyonlarına ilişkin görüşlerinin analizi sonucunda “Öğretmen Yetiştirmede Öncü Bir Fakülte Olmak” temasının oluştuğu görülmektedir. Tablo 5’ te bu temalara ait kodlar gösterilmektedir.

Tablo 5. “Öğretmen Yetiştirmede Öncü Bir Fakülte Olmak” Temasına Ait Öğretim Elemanı Görüşleri

Öğretmen Yetiştirmede Öncü Bir Fakülte Olmak	
Öğretmen adaylarına nitelikli eğitim sunmak	Eğitim alanında ulusal ve uluslararası
Üst düzey niteliklere sahip öğretmenler yetiştirmek	işbirlikleri geliştirmek
Uluslararası düzeyde eğitim vermek	Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği içinde çalışmak
Sosyal ve kültürel etkinliklerde öncü bir fakülte olmak	Yeniliklere açık bir fakülte olmak
	Ülkenin eğitim sorunlarına eğilmek

Tablo 5’te görüldüğü gibi öğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin vizyonlarına ilişkin görüşlerini belirtirken ağırlıklı olarak, eğitim fakültelerinde gerçekleştirilen eğitim yoluyla ulaşılmak istenen geleceğin görüntüsüne vurgu yaptıkları görülmektedir. Bir başka ifade ile öğretim elemanlarının eğitim fakültelerinin vizyonlarına ilişkin görüşleri, eğitim fakültelerinin sahip olması gereken nitelikleri işaret etmektedir. Ancak öğretim elemanlarının vizyon ifadelerinde, fakültelerin, bilimsel ve akademik yönleri ile topluma hizmet yönlerini işaret eden tanımlar yer almamaktadır. Bu durum, öğretim elemanlarının, bireysel vizyonları ile eğitim fakültelerinin vizyonlarının aynı doğrultuda olmaması ile açıklanabilir. Ayrıca öğretim elemanlarının lisans düzeyindeki ders yüklerinin fazla olması nedeniyle, fakültelerinin

bilimsel/akademik faaliyetler ve topluma hizmet yönlerini ikinci plana almış oldukları düşünülebilir.

3.3. Eğitim Fakültelerinin Misyonlarına İlişkin Bulgular ve Yorum

Eğitim Fakültelerinin misyon ifadelerinin analiz edilmesi sonucu “ğretmen Adaylarına Kazandırılmak İstenen zellikler” ve “rgtsel Amaçlar, Yapı ve İşleyiş” temalarının oluştuğu görülmektedir. Tablo 6 ve 7’de bu temalara ait alt temalar ve kodlar yer verilmiştir.

Tablo 6. “ğretmen Adaylarına Kazandırılmak İstenen zellikler Temasına” Ait Alt Tema ve Kodlar

Akademik Yeterlilikler	Kişisel Yeterlilikler
Araştıran, sorgulayan	Türk toplumunun milli ve manevi değerlerini benimsemiş
Topluma rehberlik eden	Kendisi ve çevresi ile barışık
Ulusal ve küresel işbirlikleri kuran	Gelecek kaygısı olmayan
Eğitim kuramlarını ve uygulamalarını ilerleten	Genel Kültür Bilgisine Sahip
Alan Bilgisine sahip	Toplumsal değerlere saygılı
Eğitim-ğretim yöntem ve tekniklerini bilen	İletişim becerilerine sahip
Etik ve Estetik değerlere sahip	Türkçeyi düzgün kullanan
ğrencilerine karşı sorumluluk bilinci ile hareket eden	Yaşam boyu öğrenme felsefesini benimsemiş
Araştırma ve geliştirme faaliyetlerine etkin katılan	Kültürel değerlere sahip çıkan
Teori ile uygulamayı birleştiren	ülke ve dünya sorunlarına duyarlı
Mesleğine adanmışlık duygusu yüksek	özgüveni yüksek
Ekip çalışması yapabilen	Hoşgörülü
Bilgi ve teknoloji okur yazarı	Kültüre ve sanata duyarlı
	Liderlik vasıfları olan
	üst düzey düşünme becerilerine sahip (yaratıcı, eleştirel)

Tablo 6’da görldği gibi eğitim fakültelerinin misyonlarına dayalı olarak geliştirilen ilk tema “ğretmen Adaylarına Kazandırılmak İstenen zellikler” başlığı altında ele alınmıştır. Bu tema altında ele alınan kodlar incelendiğinde akademik yeterlikler ve kişisel yeterlikler olmak üzere iki alt tema altında ele alınabilecek bu yeterlikler aynı

zamanda, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmiş olan “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri”ni işaret etmektedir.

Tablo 7 incelendiğinde eğitim fakültelerinin misyonları doğrultusunda geliştirilen ikinci tema “Örgütsel Amaçlar, Yapı ve İşleyiş” başlığı altında ele alınmıştır. Bu tema altında ele alınan kodlar incelendiğinde, eğitim fakültelerinin misyon ifadelerinin, öğretmen adaylarına, belirtilen akademik ve kişisel özelliklerin kazandırılması sürecine katkı sağlayacak “örgütsel amaçlar, yapı ve işleyiş” teması kapsamında ele alınacak ifadeleri kapsadığı görülmektedir.

Tablo 7. “Örgütsel Amaçlar, Yapı ve İşleyiş” Temasına Ait Kodlar

Örgütsel Amaçlar, Yapı ve İşleyiş	
Mesleki açıdan yetkin öğretmenler yetiştirmek	Sevgi ve hoşgörü kültürünün hâkim olduğu bir eğitim ortamı oluşturmak
Nitelikli öğretim elemanı yetiştirmek	Eğitim sorunlarının çözümüne katkı sağlamak
Evrensel nitelikte bilgi üretmek	Uluslararası öğrenci/öğretim elemanı değişim programlarını desteklemek
Nitelikli ortamlarda eğitim-öğretim hizmeti sunmak	Kurumsal amaçların gerçekleşmesinde kaynakları etkin kullanmak
Öğretim elemanlarına nitelikli mekânlar sunmak	Öğrencilerin sosyal ve akademik gelişmelerini sağlayacak ortamlar oluşturmak
Paydaşlarla etkili iletişim kurmak	Katılımcı ve demokratik bir fakülte kültürü oluşturmak
Demokratik ve etik değerlere bağlı bir fakülte kültürü oluşturmak	
Yönetim sürecine öğretim elemanı ve öğrenci katılımını sağlamak	

3.4. Öğretim Elemanlarının, Eğitim Fakültelerinin Misyonlarına Ait Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorum

Öğretim elemanlarının eğitim fakültelerinin misyonlarının neler olması gerektiğine ilişkin görüşlerinin analizi sonucunda “Öğretmen Adaylarına Kazandırılmak İstenen Özellikler” ve “Örgütsel Amaçlar” temalarının oluştuğu

görülmektedir. Tablo 8 ve 9’da bu temalara ait alt tema ve kodlar gösterilmektedir.

Tablo 8’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin misyonlarına ilişkin görüşlerine dayalı olarak geliştirilen ilk tema “Öğretmen Adaylarına Kazandırılmak İstenen Özellikler” başlığı altında ele alınmıştır. Bu tema altında ele alınan kodlar incelendiğinde ise Öğretim elemanlarının, öğretmen adaylarına kazandırılması düşünülen yeterliklere vurgu yaptıkları görülmektedir. Bu doğrultuda öğretim elemanı görüşleri çerçevesinde, eğitim fakültelerinin öncelikli misyonunun akademik ve kişisel yönden üst düzey beceriler kazanmış öğretmenler yetiştirmek yönünde olduğunu söylemek mümkündür.

Tablo 8. “Öğretmen Adaylarına Kazandırılmak İstenen Özellikler” Temasına Ait Alt Tema ve Kodlar

Akademik Yeterlilikler	Kişisel Yeterlilikler
Öğretmenlik meslek bilgisine sahip	Milli ve manevi değerlerimize bağlı
Alan bilgisine sahip	Kendisi ve çevresi ile barışık
Bilgi ve teknoloji okur yazarı	Genel kültür düzeyi yüksek
Öğretim ilke ve yöntemlerine hâkim	Toplumsal değerlere saygılı
Ölçme değerlendirme sürecine hâkim	İletişim becerilerine sahip
Öğrencilerin gelişim özelliklerinin farkında olan	Yaşam boyu öğrenme felsefesini benimsemiş
	Sabırlı ve hoşgörülü
	Kültüre ve sanata duyarlı
	Üst düzey düşünme becerilerine sahip (yaratıcı, eleştirel)

Tablo 9. “Örgütsel Amaçlar” Temasına Ait Kodlar

Örgütsel Amaçlar	
Mesleki açıdan yetkin öğretmenler yetiştirmek	Sevgi ve hoşgörü kültürünün hâkim olduğu bir eğitim ortamı
Evrensel düzeyde eğitim imkânı sunmak	oluşturmak
Nitelikli ortamlarda eğitim-öğretim hizmeti sunmak	Eğitim sorunlarının çözümüne katkı sağlamak

Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği içinde çalışmak

Öğrencilerin sosyal ve akademik gelişmelerini sağlayacak ortamlar oluşturmak

Tablo 9’da görüldüğü gibi öğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin misyonlarına ilişkin görüşlerine dayalı olarak geliştirilen ikinci tema “Örgütsel Amaçlar” başlığı altında ele alınmıştır. Bu tema altında ele alınan kodlar incelendiğinde ise öğretim elemanlarının, öğretmen adaylarının nitelikli öğretmenler olarak yetişmelerine ve belirtilen akademik ve kişisel özelliklerin kazandırılması sürecine katkı sağlayacak örgütsel amaçları ifade ettikleri görülmektedir. Ancak öğretim elemanların, eğitim fakültelerinin misyonlarına ilişkin tanımlarında, eğitim fakültelerinin bilimsel çalışmaların geliştirilmesine katkıda bulunma, örgütsel yönetim, örgüt kültürü, motivasyon, uluslararasılaşma gibi konuları içeren ifadelere yer vermedikleri görülmektedir. Bu durumun, öğretim elemanlarının örgütsel bağlılık ve motivasyon düzeyleri ile ilişkili olabileceği düşünülmektedir.

3.5. Eğitim Fakültelerinin Vizyon ve Misyon İfadeleri ile Öğretim Elemanlarının, Eğitim Fakültelerinin Vizyon ve Misyonlarına İlişkin Görüşlerinin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular ve Yorum

Eğitim fakültelerinin vizyon ifadeleri ile öğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin vizyonlarına ilişkin görüşleri karşılaştırıldığında “Öğretmen Eğitiminde Öncü Bir Fakülte Olmak” ortak temasının olduğu görülmektedir. Ancak bu tema altında ele alınan kodlar açısından incelendiğinde, eğitim fakültelerinin vizyon ifadelerinin fakültelerin öğretim elemanlarının vizyon ifadelerinin ise ağırlıklı olarak bireysel çabaları işaret ettiği görülmektedir. Bunun yanı sıra eğitim fakültelerinin vizyon ifadelerinde “Bilimsel/Akademik Faaliyetlerin Geliştirilmesi Konusunda Öncü Bir Eğitim Fakültesi Olmak” ve “Toplumsal Kalkınmanın Sağlanmasında Öncü Bir Eğitim Fakültesi Olmak”

temalarına yer verildiği ancak ğretim elemanlarının vizyon ifadelerinde bu temalar altında ele alınabilecek ifadelere yer verilmediği görülmektedir.

Eğitim fakültelerinin misyon ifadeleri ile ğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin misyonlarına ilişkin görüşleri karşılaştırıldığında ise “ğretmen Adaylarına Kazandırılmak İstenen zellikler” temasının her iki grup için ortak tema olarak olduğu ve bu tema altında yer alan “Akademik Yeterlikler” ve “Kişisel Yeterlikler” alt temaları altında benzer ifadelere yer verildiği görülmektedir. Ancak eğitim fakültelerinin misyon ifadelerinde bahsedilen “rgtsel Amaçlar, Yapı ve İşleyiş” teması altında ele alınan örgüt kültürü, örgütsel yönetim ve iletişim gibi fonksiyonların ğretim elemanlarının, misyon ifadelerinde yer almadığı görülmektedir. Öğretim elemanlarının misyon ifadelerinde yalnızca “rgtsel amaçlara” sınırlı bir Şekilde yer verdikleri görülmektedir.

4. TARTIşMA ve SONUÇ

Araştırmada, eğitim fakültelerinin vizyonlarında “ğretmen eğitimi”, “bilimsel akademik faaliyetler” ve “topluma hizmet” alanlarında öncü bir eğitim fakültesi olmayı işaret eden ifadelerin yer aldığı; ğretim elemanlarının, eğitim fakültelerinin vizyonlarına ilişkin görüşlerinde ise ğretmen eğitimi konusunda öncü bir eğitim fakültesi olmayı işaret eden ifadelerin yer aldığı görülmektedir. Eğitim fakültelerinin vizyonlarının, ğretmen eğitimi ve topluma hizmet konuları üzerine temellendirilmesi gerektiğini düşünen araştırmacılar mevcuttur. zcan (2011) eğitim fakültelerinin vizyonununun “bireysel yeteneklerini geliştirmiş, Türk kültür ve medeniyetini bilen, Atatürk’ün ideallerine bağlı, dünyayı tanıyan, küreselleşmeyi anlamış, demokrasiye inanan, doğayı koruyan, uluslar arası standartlarda ağdaş bilgi ve yöntemleri kullanan, bilgi, beceri ve erdemleriyle öğrencilerine model olacak, Türkiye’yi ağdaş medeniyet seviyesinin üzerine

çıkarmak niteliklerle donatacak bilgi ve çağdaş öğretmenler yetiştiren bir kurum olmak” şeklinde düzenlenmesi gerektiğini belirtmektedir.

Eğitim fakültelerinin vizyonları ile öğretim elemanlarının eğitim fakültelerinin vizyonlarına ilişkin görüşleri çok iddialı görünmemektedir. Eğitimde bir ekol olma, bir akım yaratma, ülke ve dünya eğitimine esin kaynağı olma gibi ifadeler yer almamaktadır. Öğretmen eğitimi ve eğitim fakültelerinde nitelik konularında yapılmış araştırmalar incelendiğinde, eğitim fakültelerinin ve öğretmen yetiştirme sistemlerinin yirmi birinci yüzyıla yön verecek biçimde yeniden ele alınması gerektiğini işaret eden ifadelerin yer aldığı görülmektedir (Azar, 2011; Darling-Hammond, 2006; Kong, 2009; Özoğlu, 2010; Özoğlu, Gür, Çelik, 2010; Jusuf, 2005; Lenz, 2011).

Eğitim fakültelerinin misyonlarına ilişkin sonuçlar incelendiğinde öncelikli olarak öğretmen adaylarına kazandırılmak istenen akademik ve kişisel yeterliliklere vurgu yapıldığı görülmüştür. Öğretim elemanlarının eğitim fakültelerinin misyonlarına ilişkin görüşleri de benzer şekilde öğretmen adaylarına kazandırılmak istenen akademik ve kişisel yeterliliklere odaklanmış bir görünüm arz etmektedir. Araştırmanın bu sonucuna benzer şekilde Jones (2010) okulların misyon ifadelerinde, öğrencileri belirsiz gelecek için yetiştirme sürecine katkı sağlaması açısından yaratıcılık ve problem çözme becerileri gibi yeterliliklerin kazandırılmasını işaret eden ifadelerin yer alması gerektiğini belirtmiştir. Eğitim fakültelerinin misyonları ile öğretim elemanlarının eğitim fakültelerinin misyonlarına ilişkin görüşlerine doğrultusunda ulaşılan bir diğer sonuç misyon ifadelerinin örgütsel amaçları işaret etmesidir. Ancak örgütsel misyon tanımlamaları arasında, eğitim fakültelerinin MEB gibi kuruluşlara yön vermeye yönelik bir misyona ya da topluma rehberlik etmek, esin kaynağı olmak gibi bir misyona sahip olmadıkları görülmektedir. Nitekim Arslan ve Özpınar (2008) yaptıkları araştırmada öğretmen adaylarının MEB’in arzuladığı nitelik ve

becerilere uygun olarak yetiştirilmeye çalışıldığını ifade etmişlerdir. Erakkuş ve Musayev (2014) ise öğretmenliğe kaynak olan eğitim kurumlarının Milli Eğitimin gerisinde kaldığını taraflarca belirtildiğini söylemişlerdir.

Araştırmanın bulgularına dayalı olarak eğitim fakültelerinin vizyon ve misyon ifadelerinin fakültelerde gerçekleştirilen tüm süreçleri kapsayacak biçimde genişletilmesi önerilmektedir. Öğretim elemanlarının, örgütsel bağlılıklarının artırılması ve fakültelerinin vizyon ve misyonlarını benimsemeleri amacıyla vizyon ve misyon oluşturma sürecine ğretim elemanlarının katılımı sağlanabilir. Ayrıca eğitim fakültelerinin vizyon ve misyon ifadelerinin, eğitim fakültelerini toplumsal dönüşümün öncüsü haline getirecek, eğitimde bir ekol olacak ve ülke ve dünya eğitim sistemine rol model olacak biçimde yeniden düzenlenmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Arslan, S., zpınar, İ. (2008). Öğretmen Nitelikleri: İlköğretim Programlarının Beklentileri ve Eğitim Fakültelerinin Kazandırdıkları. Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi, 2 (1), 38-63.
- Azar, A. (2011). Türkiye’de ğretmen Eğitimi zerine Bir Söylem: Nitelik Mi, Nicelik Mi? Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 1(1), 36-38.
- Bratianu, C. & Balenescu, G.V. (2008). Vision Mission and Corporate Values. A Comporative Analysis of The Top 50 Companies. Management & Marketing. 3(3). 19-38.
- Clayton, Mark J. (1997) “Delphi: A Technique to Harness Expert Opinion For Critical Decision-Making Tasks in Education.” Educational Psychology, 17:4.
- elik, V. (1995). “Eğitim Yneticisinin Vizyonu ve Misyonu.” Eğitim Ynetimi, 1 (1).

- Darling-Hammond, L. (2006). "Constructing 21 st-Century Teacher Education." *Journal of Teacher Education*. 57 (10). 1-15
- Erakkuş, Ö., Musayev, İ. (2014). "Toplumsal Değişim Farklı Kurumlar ve Sınıf Öğretmenliği Eğitimi." *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi*. 9, 267-277.
- Hitt, Michael A, Black, J. Stewart, and Porter, Lyman W. (2012). *Management*, 3rd edition. Prentice Hall, Upper Saddle River, New Jersey, 85-97.
- Jones, E. (2010). Beyon test prep: Moving the mission statement into the classroom. *Independent School*, 69 (3).
- Jusuf, H. (2005). "Improving Teacher Quality, a Keyword For Improving Education Facing Global Challenges." *The Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*. 4(1). 33-37.
- Kong, L.S. (2009). "A Teacher Education Model For the 21st Century." A Report By The National Institute of Education, Singapore.
- Lenz, C. (2011). The Key Role of Education For Sustainable Democratic Societies. Huber, J., Gaillard, P.M. (Ed). *Teacher Education For Change:The Teory Behind the Council of Europe Pestalozzi Programme*. Council of Pestalozzi Series No.1. Council of Europe Publishing.
- Lipton, M. (1996). "Demystifying The Development Of An Organizational Vision." *Sloan Management Review*. 37 (4).
- Özcan, M. (2011). *Bilgi Çağında Öğretmen Eğitimi, Nitelikleri ve Gücü: Bir Reform Önerisi*. Türk Eğitim Derneği Yayınları: Ankara
- Özoğlu, M. (2010). *Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sisteminin Sorunları*. Seta Analiz Yayınları.
- Özoğlu, M., Gür, B.S., Çelik, Z. (2010). Türkiye'de öğretmen yetiştirme ve istihdam politikaları. Ulusal Malatya Sempozyumları-I: Bilgi Çağında Eğitim ve Malatya.

- Powers, E.L, (2012). "Organizational Mission Statement Guidelines Revisited." International Journal of Mangement&Information Systems- Fourth Quarter 16(4). 281-290.
- Schermerhorn, J. R. (2006). *Management* (8th edition). Wiley: New York, 221-223
- Yeung, S. M.C. (2011). "Linking Mission To Learning Activities For Assurance Of Learning." The Hong Kong Teachers' Association (HKTA) Annual Conference, Organized by HKTA & HSMC, Hong Kong.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Vision and mission are frames which distinguish organizations from each other on the basis of their characteristics. Vision is defined as the projection of the uncertain future for organizations (Bratianu and Balenescu, 2008: 20). According to Clynton (1997) vision statements have six important tasks as strengthening, explanation of organizational processes, self-determination while making decisions, providing concrete structures and multidimensional structure, and creating common values for organizations (p. 54). Visions statements help individuals having the similar future expectations in an organization. In this way vision statements become driving forces which increase the intellectual capital by gathering the individual knowledge, intelligence and values of the employees (Bratianu ve Balenescu, 2008: 21).

The mission, on the other hand, is regarded as the first step of the strategic planning in organizations and enables explanation of basic organizational objectives (Power, 2012: 281, Schemerhorn, 2006). The organizations' mission statements are known to have three basic tasks. First, they act as pivots in making organizational decisions and determining organizational acts. Second,

they are regarded as means motivating the shareholders and last, as means of organizational communication (Powers, 2012: 218)

Conducted researches indicate that the educational institutions which set their vision and mission statements realistically carry out successful educational processes (Çelik, 1995; Yeung, 2011; Zmuda, 2007). From this this aspect it is clear that having a realistically settled vision and mission and shared by the shareholders will increase the quality in teacher training at education faculties.

Aim of this research is to compare the visions and missions of the education faculties and views of the instructors employed at education faculties about the vision and mission of the education faculties. For this purpose answers to the following questions were searched:

- Under which themes and codes can visions of the education faculties be dealt with?
- Under which themes and codes can missions of the education faculties be dealt with?
- What are the views of instructors employed at education faculties about the vision of the education faculties?
- What are the views of instructors employed at education faculties about the mission of the education faculties?
- Do the visions and missions of the education faculty and the views of the instructors about the visions and missions of education faculty match?

In the research, two types of sampling groups were determined. First sample consists of the education faculties of which the objectives, vision and mission statements will be investigated. In determining the education faculties stratified sampling and criterion methods of purposeful sampling were used together. First of all, using stratified sampling an education faculty from each

geographical region of Turkey was determined purposefully. Then, according to the criterion of being the oldest education faculty in the region a total of seven faculties were chosen for the research.

For the second part of the research, sampling group consisted of the instructors employed at the faculties determined for the prior part. While determining the sample instructors, accessibility sampling method was applied and a total of 78 instructors were interviewed.

Through documentation method, vision and mission statements of education faculties declared in their strategic plans were acquired. For the views of the instructors about the vision and mission of the education faculties, a structured interview form was used. Content analysis method was applied in analyses of both data groups.

Analyze of the vision statements of education faculties created the themes of “being the leading faculty in teacher training”, “being a leading faculty in developing scientific activities”, “being a leading education faculty in providing social development”. While analyzing the instructors’ views dealing with vision of education faculties, “being the leading faculty in teacher training” theme was formed. By its frequency, instructors emphasized the vision of prospective future which is tried to be realized at education faculties through the training of future teachers.

Analyses of mission statements of education faculties formed the themes of “Qualifications which teacher candidates ought to acquire” and “organizational mission, structure and operation”. These efficacies which can be dealt with under two subthemes as academic efficacies and individual efficacies match some qualifications of “General Efficacies of Teaching Profession”, specified by the Ministry of Education. Mission statements of education faculties included

remarks dealing with “organizational mission, structure and operation” theme as well, which contribute teacher candidates in the processes of acquisition of required academic and individual qualifications.

After analyzing the instructor views about what mission of education faculties should be, the themes “qualifications which teacher candidates ought to acquire” and “organizational mission” were formed.

Vision statements of education faculties, when compared with instructors’ views about visions of education faculties, “being the leading faculty at in teacher training” theme seems to be common. When this theme is analyzed according to the codes collected under it, vision statements of education faculties make reference to the institutions while individual efforts are predominantly emphasized in instructors’ views. Besides this, “Being the leading education faculty in development of scientific/academic activities” and “Being the leading education faculty in providing social development” themes frequented in the vision statement of education faculties, but no vision statement by the instructors was recorded to deal with under these themes.

Mission statements of education faculties, when compared with instructors’ views about missions of education faculties, “Qualifications the teacher candidates ought to acquire” theme seems to be common for both groups, and similar statements are coincided for the subthemes of “academic efficacy” and “Individual efficacy”. Instructors did not include in their mission statements such functions as organizational culture, organizational management and communication, which constitute subthemes under “The organizational mission, structure and operation”. Instructors mentioned “organizational mission” only to some extend in their statements.

According to the results of the research following suggestions were made:

- Instructors should be included into the processes of vision and mission determination education faculties.
- The vision and mission statements should be extended to include all processes dealing with the activities at faculties.